

Genealogie en Heraldiek in Vlaanderen

Tijdschrift van het SVVF

3de jaargang, nr. 3, mei 2005

HET VEERTIGSTE VVF-CONGRES IEPER 9 EN 10 APRIL 2005

Naar jaarlijkse gewoonte organiseerde de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde haar Nationaal Congres. Deze ontmoeting (de veertigste op rij!) greep plaats te Ieper op 9 en 10 april en kreeg als thema: De Westhoek. De regionale VVF-afdeling Westhoek stond in voor de organisatie.

Noël Boussemaere was congresvoorzitter en mocht ook als eerste in de rij de deelnemers verwelkomen. Vervolgens was het de beurt aan provinciaal voorzitter Wilfried Devoldere, die de gestadige groei van de provinciale VVF-afdeling West-Vlaanderen toeschreef aan de gedreven werkkraft van de vrijwilligers in zeven regionale afdelingen. Hij hoopte binnenkort voor onze provincie de kaap van duizend leden te bereiken. Toen hij hierna hulde bracht aan Michiel Mispelon, medestichter van de VVF, dit jaar precies vijfentwintig jaar overleden, ontlokte hij spontaan een warm applaus vanuit de zaal. Uit de openingstoespraak van voorzitter Edgard Seynaeve noteren wij dat de VVF er tijdens de voorbije veertig jaar in geslaagd is de zoekende vorser progressief beter voor te lichten, op te leiden en een betere dienstverlening te verschaffen. Daarnaast schetste de voorzitter het belang van het SVVF binnen het veld van de volkscultuur. Hij merkte evenwel op dat de vereniging steeds alert en soepel moet blijven om zich gedurig aan te passen aan nieuwe situaties en ontwikkelingen.

Het was lic. hist. Annick Vandenbilcke, een dame die met kennis van zaken, het eerste referaat verzorgde. Het thema was: "De vluchtelingen in de Eerste Wereldoorlog". Het beeld dat ons bijblijft van WO I is dit van een loopgravenoorlog. Maar tijdens de eerste weken van het conflict was het evenzeer een bewegingsoorlog die in heel ons land dood en verderf zaaide. Om de draagwijdte van het vluchtelingenfenomeen te begrijpen, moeten we ons opnieuw de bitterheid van die eerste oorlogsweken, zo nefast voor België, voor de geest proberen te halen. In omzeggens elke regio van het land werd er vreselijk gevochten en de burgerbevolking werd daarbij heel vaak niet ontzien. De angst die deze gevechten bij de bevolking ontketende, was des te groter omdat de Belgen al een paar generaties lang in vrede leefden en ze geen flauw benul hadden van de vuurkracht van het moderne wapentuig. Toen in oktober 1914 Antwerpen in Duitse handen viel, zocht bijna één miljoen Belgen zijn heil bij onze noorderburen. Velen keerden eind 1914 naar België terug zodat het aantal Belgen in Nederland nadien rond de 100.000 bleef schommelen. Het aantal vluchtelingen dat voor het einde van november 1915 ontscheepte in het Verenigd Koninkrijk wordt geschat op een kwart miljoen. Achteraf zou dit aantal dalen tot 180.000 doordat veel van die vluchtelingen naar Frankrijk uitweken. In Frankrijk bleef het aantal Belgische vluchtelingen de hele oorlog door stijgen tot in 1918 de kaap van 325.000 werd bereikt.

Na deze voordracht kregen de congressisten de mogelijkheid het "In Flanders Fields museum" te bezoeken.

Nadien werden wij verwacht op een receptie ons door de stad leper aangeboden. In een korte maar significante toespraak onderhield schepen van Cultuur Frans Lignel ons over de heropstanding van leper en over de grote inspanningen die de stad – blijkbaar met succes – levert om een zo groot mogelijk gedeelte van de verwijdering of teloorgang van de kunstschaten en archieven t.g.v. de oorlog, terug te winnen of optioneel te vervangen.

Om 20 uur 's avonds, bij het blazen van de Last Post, legde onze voorzitter namens de VVF een krans neer aan de Menenpoort. Deze serene plechtigheid brengt zoveel jaar na het einde van de Eerste Wereldoorlog nog steeds huivering onder het immer talrijk opkomend publiek teweeg.

Iets later op de avond schoven wij in het Novotel aan voor een heerlijk en deugddoend avondmaal. In zijn tafelrede verwelkomde de voorzitter ook hier alle prominenten, nodigden en sympathisanten uit binnen- en buitenland en vermeldde met naam en toenaam een aanzienlijk aantal vrijwillige medewerkers, die zich met enige minzame genoegzaamheid de bliken van geuite waardering lieten bevallen.

De boeken- en informatiebeurs op zondag verliep vlekkeloos al hadden organisatoren en standhouders in de loop van de dag wat meer buitenstaanders verwacht.

Tijdens de voormiddag hield Kristof Papin een interessant referaat waarbij hij de toehoorders wegwijs maakte m.b.t. de archieven van de Westhoek aan weerszijden van de grens. Hieruit blijkt dat er van deze regio zeker nog heel wat archief bestaat, al kunnen wij niet ontkennen dat de teloorgang van een zeer groot gedeelte van het lepers archief t.g.v. WO I nooit kan ongedaan worden gemaakt. Uit het betoog van de spreker blijkt dat hij bijzonder goed op de hoogte is wat zowel de Westhoek als Noord-Frankrijk ons nog aan archief te bieden heeft. Wel is het zo dat het niet steeds gemakkelijk is om uit te zoeken wie wat in zijn bezit heeft. Wij denken dat het goed zou zijn dat de gegevens waarover de spreker beschikt, zouden worden gepubliceerd, misschien als artikel voor ons tijdschrift.

Het derde referaat, getiteld: “Protestantisme in de XVIde eeuw in de Westhoek” werd ons gebracht door dr. Johan Decavele. Twee jaar geleden was hij nog op bezoek in Sandwich, een kleine haven gelegen aan de uiterste zuidoostelijke punt van het Britse schiereiland. Hierbij realiseerde hij zich dat toentertijd een overtocht met een roeischiuit of zeilboot vanuit Duinkerke, Grevelingen, Nieuwpoort... tot de mogelijkheden behoorde en nauwelijks drie tot vier uur duurde. Zo'n 2500 “strangers” verbleven ten tijde van Alva en zijn Bloedraad in Sandwich. Een overgrote meerderheid van die vluchtelingen was afkomstig van West-Vlaanderen.

Na dit laatste referaat werden drie verdienstelijke VVF-leden gehuldigd. Gontran Eryvncq, Daniël Merlevede en Piet Severijns. Hierop volgde de groet van de zusterverenigingen.

Bestuursleden van VVF-Westhoek hadden zich de moeite getroost om drie kwartierstaten op te maken en uit te schrijven volgens de regels van de kalligrafie. Aldus hadden zij de vooroudertafel opgemaakt van minister-president Yves Leterme, van burgemeester Luc Dehaene en van Geike Arnaert, zangeres van Hooverphonic. Onze vereniging stelde het ten zeerste op prijs dat zowel de minister-president als de leperse burgervader aanwezig waren en enthousiast hun kwartierstaat in ontvangst namen. Mattias Pattyn (en ook wij) vonden het wel spijtig dat Geike daarentegen niet kwam opdagen...

Met de slottoespraak van de voorzitter viel het doek over dit geslaagd en goed georganiseerd veertigste nationaal VVF-congres, waaraan zo'n tweehonderd belangstellenden deelnamen. Ook nu weer hadden de afwezigen ongelijk. Afspraak volgend jaar in de provincie Antwerpen.

Donald Vandecandelaere

Burgemeester Luc Dehaene ontvangt zijn kwartierstaat uit handen van (de opmakers ervan) Jef Pollée en Stefaan Lazoore.

Ook Vlaams minister-president Yves Leterme mocht zijn kwartierstaat in ontvangst nemen uit de handen van Joël Snick en Noël Boussemaere.

Provinciaal voorzitter (West-Vlaanderen) Wilfried Devoldere in gesprek met spreker (en achterneef) Dr. Johan Decavele. In de achtergrond zien we o.a. de heer en mevrouw René De Clercq-Antonis, twee van de drie gehuldigden (Dr. Gontran Eryvynck en Dr. Edgard Ossieur) en mevrouw Liliane Sarteel.

Algemeen voorzitter Edgard Seynaeve mocht bij het slot van het Congres een geschenk ontvangen uit handen van zijn collega van het NGV (Nederlandse Genealogische Vereniging).

ERFGOEDDAG IN MECHELEN

In vorige edities van ons tijdschrift hebben wij getracht de lezer zo goed als mogelijk in te lichten over de activiteiten t.g.v. de Erfgoeddag gepland door Volkscultuur Vlaanderen (VCV), waaraan ook wij als koepelvereniging meewerkten. Het is u dus niet onbekend dat de regionale VVF-afdeling Mechelen in coöperatie met de Erfgoedcel Mechelen en de Sint-Lambertusschool in Muizen, de daad bij het woord voegde en aan het project gestalte gaf.

Kinderen uit het zesde leerjaar van de Sint-Lambertusschool inventariseren hun voorwerp.

Wij drietjes op de foto. Is dat ook erfgoed meneer?

Bokrijk. Walter Swinnen en Hilde Schoefs in gesprek met winnares Jelina Vanvaeck-Smets.

Vooraf had dra. Hilde Schoefs (VCV) in de klassen van vermelde school het onderwerp erfgoed uitvoerig toegelicht. Walter Swinnen van zijn kant had de leerlingen laten kennismaken met de eerste beginselen van de familiekunde. Allen mochten hierbij rekenen op de enthousiaste medewerking van de leerkrachten.

Het was de bedoeling op de Erfgoeddag een aantal hedendaagse voorwerpen, door de kinderen autonoom uitgekozen als erfgoed voor de toekomst, tentoon te stellen. Op vrijdag 15 april werden drie klassen leerlingen van het zesde studiejaar, met hun items beladen, per bus van school afgehaald en naar het Schepenhuis gebracht. Vooral eer hun ding in de tentoonstellingskasten te plaatsen, werd hen aangeleerd op welke wijze zij hun item konden inventariseren en beschrijven. Uit welke grondstof was het vervaardigd? Welke waren de afmetingen? Verkeerde het in goede staat? Of was het immaterieel erfgoed? enz. Verrassend was het feit dat de jongeren meestal niet gekozen hadden voor zaken behorende tot de categorie moderne huishoudtoestellen tot recente uitvindingen, maar veeleer de klemtoon legden op allerlei voorwerpen met een sentimentele en nostalgische betekenis, zoals een knuffel of pop, een sjaal met handtekeningen, een aansteker, een vulpen, een legeruniform van vader, een foto van hun ouders of grootouders of huisdier enz. Het geheel vormde dan ook hoofdzakelijk een onwaarschijnlijk capriccio van individuele persoonsgebonden bezittingen waarvan vermoed kon worden dat deze vroeg of laat zouden kunnen verloren gaan.

VVF-Mechelen linkte aan deze tentoonstelling een info- en documentatiestand m.b.t. familiekunde. Op de Erfgoeddag zelf kregen zij zo'n achthonderd bezoekers over de vloer.

Openingsfeest in Bokrijk

In samenwerking met andere erfgoedactoren had het VCV ook de website Villa Futura gecreëerd. Hieraan werd een wedstrijd gekoppeld voor alle leerlingen van het vijfde en zesde studiejaar van alle scholen. De opdracht was het zo snel mogelijk lokaliseren van de geheime bergplaats van een tijdcapsule. Een spel enkel voor de eer waarbij de winnaar, samen met een bekend persoon, een aantal eigentijdse items mocht deponeren tijdens het openingsfeest daags voor de Erfgoeddag. Toevallig of niet maar het was de elfjarige Jelina Vanvaeck-Smets, leerlinge aan de Sint-Lambertusschool van Muizen die de wedstrijd won. In de tijdcapsule deponeerde zij onder andere: een elektrische tikmachine, een oude LP, een bundel verhalen uit haar klas en een verhaal in het Mechelse dialect evenals een filmcamera. Jeugdschrijver Marc de Bel vulde de tijdcapsule verder met: een voetbal, een portie liefde, een pakje zelf-gekweekte bloemzaadjes en een fles drinkbaar water. In naam van minister Bert Anciaux, voegde zijn afgevaardigde Jan Verlinden (afdelingshoofd Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, afdeling Beeldende Kunst en Musea) er ook nog de weblog van de minister aan toe. Het openingsfeest van de Erfgoeddag greep plaats in Bokrijk, meteen ook de plek waar de tijdcapsule opgesteld wordt. Het feest bracht heel wat erfgoedactoren, zowel vrijwilligers als beroepsmensen, uit de sector bijeen. Op de receptie achteraf kregen wij gevaarlijke drankjes (groene wijn) en hapjes (frietten met blauwe mayonaise) aangeboden. Onze vereniging werd vertegenwoordigd door Walter Swinnen en Donald Vandecandelaere.

Het thema voor de erfgoeddag 2006 is: kleur. Een mogelijkheid voor onze genealogische verenigingen zou kunnen zijn dat wij figuurlijk kleur brengen in oude familie- en groepsfoto's door eenieders aandacht te vestigen op het belang van deze te becommentariëren met namen en andere gegevens. Een andere mogelijkheid is wellicht weggelegd voor afdelingen die zich met heraldiek bezighouden.

*Donald Vandecandelaere
(foto's Donald Vandecandelaere)*

Ook de regionale VVF-afdeling LEUVEN nam deel aan de Erfgoeddag.

In Haacht organiseerde de plaatselijke “dienst cultuur en vrije tijd” samen met de regionale VVF-afdeling Leuven een tentoonstelling onder het motto: dood, op papier, funerair archiefmateriaal. Een deel van de unieke collectie funerair materiaal van de Leuvense VVF-afdeling werd tentoongesteld in de gloednieuwe gebouwen van het rouwcentrum Feyaerts, erchtersesteenweg 3150 Haacht.

Deze was toegankelijk van 14 tot 17 uur, een 50-tal personen kwamen de tentoonstelling bezoeken.

We bemerken op de foto Nicolle Van den Borre, Leuvens bestuurslid.

NIEUWS UIT DE ARCHIEVEN

NIEUWS UIT DE RIJKSARCHIEVEN

OPENINGSUREN

Algemeen Rijksarchief (Ruisbroekstraat 2):

Archiefleeszaal: van maandag tot vrijdag van 8.30 tot 16.30 u.
op zaterdag van 8.30 tot 12 u. en van 13 tot 16 u.
Bibliotheek van maandag tot vrijdag van 8.30. tot 12 u.
en van 13 tot 16.30 u. - op zaterdag gesloten.

Alle andere Rijksarchieven van dinsdag tot vrijdag van 8.30 tot 16.30 u.
op zaterdag van 8.30 tot 12 u. en van 13 tot 16 u.
op maandag gesloten.

Sluitingsdagen in 2005 (periode juni-juli)

20 – 25 juni: bestandscontrole Rijksarchief Hoei
11-16 juli: bestandscontrole Archief van het Koninklijk Paleis
21 juli (en 22 juli): Nationale Feestdag

Internetadres: <http://arch.arch.be>

NIEUWS UIT STADSARCHIEVEN

Stadsarchief ANTWERPEN

**** Nieuwe toegangen ****

Van de stedelijke dienst gezondheid waren een aantal archieven zoals van het stads-laboratorium of het centrum voor lucht en waterverontreiniging reeds bekend. Recent doken er oude archieven op die de andere archiefbestanden in het stadsarchief wonderwel aanvullen. Zo gaat het onder meer om een gedeelte van de briefwisseling van de eerste stadschemicus Charles Angenot (1875 - 1920), en zijn dossiers rond de vervalsing van eetwaren. Ander voorbeeld zijn toespraken (op papier) over gezondheid die de verantwoordelijke ambtenaar in de jaren 1950 op de radio bracht. Daarnaast bevat het archief ook een groot deel kwetsbaar materiaal, zoals fotoalbums, geluidsarchief, video's, foto's en negatieven; deze archieven geven een extra kleurrijk beeld van de activiteiten die de verschillende gezondheidsdiensten in de loop der tijden ontwikkelden. De nieuwe inventaris is te vinden in kaft 37 van het Modern Archief in de leeszaal.

**** Zoeken in de bibliotheek van het stadsarchief ****

Het stadsarchief bezit naast archief ook een bibliotheek. Deze bibliotheek werd grotendeels ingevoerd in Anet. De catalogus van deze bibliotheek is rechtstreeks en on-line raadpleegbaar op eFLORIS. Gewoon op zoek klikken en dan op de derde mogelijkheid: zoeken in de bibliotheekcatalogus. De werken uit deze bibliotheek kunnen enkel in onze leeszaal worden geraadpleegd.
E-post: stadsarchief@stad.antwerpen.be - Info: <http://stadsarchief.antwerpen.be>

Stadsarchief BRUGGE

Het archief van de Gemene en Loweiden uit Assebroek en Oedelem werd onlangs in bewaring gegeven aan het stadsarchief. Het is beperkt in omvang (ca. 1,5 meter) maar is van onschatbare waarde voor de studie van de gemene gronden in Vlaanderen.

Ook het archief van de brouwerij 't Hamerken werd in bewaring gegeven. Het betreft de periode 1872-1982 en bevat zowat 50 strekkende meter archief.

De Brugse VVF-afdeling werkte meer dan 10 jaar aan het project "Dooop-, trouw- en begraafboeken". Hierin zijn alle namen opgenomen uit de oude klappers: 233879 dopelingen, 145183 gehuwden en 144483 overledenen. Een gigantisch werk waarvan het resultaat nu ook op de computer in de leeszaal kan worden opgevraagd.

"Portret en document" is de naam van de tentoonstelling die loopt in het stadsarchief van 8 juni tot 4 september 2005. Mensen van de 15de tot de 20ste eeuw komen er tot leven. Vaak bewaren mensen foto's van niet meer te identificeren vergeten personen. Afbeeldingen krijgen pas betekenis als je de persoon kent, als je weet wiens portret je bekijkt.

Stadsarchief Brugge, Burg 11A, 8000 Brugge. Tel. 050 44 82 60 – e-post: stadsarchief@brugge.be

Stadsarchief GENT

Sedert dinsdag 17 mei II. is het Gentse stadsarchief opnieuw geopend voor het publiek maar dan wel op een nieuwe plaats. Je kan terecht op het volgende adres: *Zwarte Doos - Stadsarchief, Dulle-Grietlaan 12, 9050 Gentbrugge – 09 266 57 60.*

OCM BRUSSEL

Ons VVF-lid, de heer René Maurice Jammart deelt ons mee dat het **OCMW archief van Brussel** terug open is voor het publiek.

ADEGEM

Het archief van de Sint-Adrianusparochie van ADEGEM

Het heeft een tijdje geduurd, maar nu is het tijdrovende en geduldige werk eindelijk achter de rug en is het archief van de Adegemse Sint-Adrianusparochie netjes geïnventariseerd. In de archiefkamer in de pastorie staan vier metalen kasten gevuld met archiefdozen, mappen, affiches en voorwerpen, alles samen ongeveer vijftien meter archief dat niet minder dan 825 nummers telt waarvan 112 nummers oud archief van voor 1800. Het is dus een zeer rijk archief met vele interessante en kostbare stukken.

Het werd geklasseerd door Hugo Notteboom, voorzitter van het Heemkundig Genootschap van het Meetjesland, op vraag van de Adegemse kerkfabriek en meer in het bijzonder op verzoek van Robert Van Vooren die terecht meende dat alle documenten nu maar eens netjes geordend dienden te worden om aldus gevrijwaard te blijven voor verlies. Pastoor Dhooghe verleende zijn volledige medewerking. De documenten werden één na één bekeken en geordend volgens de regels en de voorschriften van het Algemeen Rijksarchief. De 76 pagina's tellende inventaris werd overigens ook op beperkte oplage gedrukt bij het Rijksarchief te Brussel en is ter beschikking tegen de prijs van 2,50 euro.

Het oudste stuk in het archief dateert van 23 september 1560 en handelt over een uitspraak van de vierschaar van het Ambacht Maldegem over een grondpanding in Balgerhoeke tussen de kerkfabriek en Cornelis De Vlieghe. Het jongste document is het parochieblad van 2005, zodat we kunnen stellen dat er 500 jaar geschiedenis in de pastorie zit.

Het zou ons te ver voeren ook maar een kort overzicht te geven van het hele bestand. Toch vermelden we de oude kerk-, armen- en gilderekeningen waarvan de eerste dateert van 1631. Ook worden er tientallen testamenten en huwelijkscontracten be-

waard die allemaal op naam worden vermeld, interessant voor familiekundigen. Verder zijn er de originele tekeningen en schetsen van het koor door kunstenaar Ooghe, verschillende affiches en zelfs een zinkcliché van de heilige Godelieve van juffrouw Tuypens. Ook merkwaardig is de serie moderne kerkrekeningen die ononderbroken doorlopen van 1820 tot 2004. En nog interessanter zijn de reeks boeken met kanselmededelingen (1822-1967), van bijzonder belang voor het geloofsleven in de 19de en 20ste eeuw. Het mag een wonder heten dat die bewaard bleven.

Langs deze weg doen we een oproep aan alle Adegemnaren die documenten bezitten die van belang zijn voor de geschiedenis van de parochie en die willen deponeren in het parochiearchief. Men kan die afgeven op de pastorie, waarna ze zullen geïnventariseerd worden met vermelding van de schenker en aldus zullen bewaard blijven voor de toekomst.

Het archief is, na afspraak met pastoor Dhooghe of met Hugo Notteboom (050 71 29 12), elke **eerste dinsdag** van de maand te raadplegen van 9.30 tot 12 uur. Wie een **inventaris** van het archief wil kan deze komen afhalen bij Hugo Notteboom. Hij kan ook worden opgestuurd, maar dan moet 4 euro worden overgeschreven op rekening 063-1101831-43 van Hugo Notteboom, met vermelding: inventaris.

Hugo Notteboom

NIEUWE PUBLICATIES - BOEKBESPREKINGEN

Opmerking: het gebeurt dat leden die een boek kopen van een regionale afdeling, een storting doen op het rekeningnummer van VVF. Boeken van de regionale afdelingen moeten rechtstreeks besteld en/of betaald worden aan de afdeling. Indien het rekeningnummer niet werd vermeld bij de aankondiging, dient men zich eerst te informeren bij de afdeling zelf.

NIEUWE PUBLICATIES VLAAMSE VERENIGING VOOR FAMILIEKUNDE

Regionale VVF-afdeling Brugge

De cd-rom met de **Index op de staten van goed en de rekeningen van het Brugse Vrije, eerste reeks**, opgemaakt door Jo Vandeghinste, werd al in *Genealogie en Heraldiek in Vlaanderen* nr. 1 van 2005 aangekondigd. Nu is dit werk ook in boekvorm verkrijgbaar, zij het in een zeer beperkte oplage. Prijs: 25 euro. - Te bestellen bij de secretaris van de afdeling of per e-post. Bij verzending worden de portkosten aangerekend.

Regionale VVF-afdeling Leuven

Gezinsrepertorium van Pellenberg 1770 – 1860. Het gezinsrepertorium is opgemaakt aan de hand van de bestaande parochieregisters vanaf 1770 tot 1857, en de burgerlijke stand tot 1860. Zo zijn nog bepaalde personen van voor 1770 in het repertorium opgespoord geweest door gegevens, die in de burgerlijke stand vermeld waren in geboorte-, huwelijk-, en overlijdensakten. Samengesteld door Daniël Notredame, 627 pp., A4 formaat. De kostprijs is 25 euro + 5 euro portkosten te storten op rekening 001-3113046-04 van VVF.- Leuven.

Heruitgave van: **Het geslacht Van Leemputten uit Werchter.** Samengesteld door Daniël Notredame en Nicole Van den Borre, 14 generaties, 72 pp., A4 formaat. De kostprijs is 10 euro + 2,5 euro portkosten te storten op rekening 001-3113046-04 van VVF.- Leuven.

Regionale VVF-afdeling Roeselare

Er zijn twee nieuwe publicaties in voorbereiding waarop men kan intekenen:

- **Geluveld. Transcriptie en klappers parochieregisters en burgerlijke stand** van de hand van Stefaan Arrazola de Oñate.

Band 1: 3 delen - akten 1695 – 1707

- akten 1752 – 1778

- akten 1779 – 1792

Totaal 273 pp. – publicatie 74 – prijs 21,50 euro

Band 2: doopakten 1819 – 1844

Totaal 204 pp. – publicatie 75 – prijs 17,- euro

Band 3: 3 delen - klappen dopen, huwelijken en overlijdens 1708-1796

- Huwelijken (burgerlijke stand) 1797 – 1900

Totaal 131 pp. – publicatie 76 – prijs 12,- euro

Band 4: begrafenissen 1825 – 1848

Totaal 126 pp. – publicatie 77 – prijs 11,50 euro

Band 5: alfabetische lijst van alle voorkomende personen te Geluveld 1660-1663, 1695-1707, 1708-1796, dopen 1819-1844, begrafenissen 1825-1848

Totaal: 250 pp. – publicatie 78 – prijs 20,- euro

Uitzonderlijke voorintekeningprijs bij bestelling van de volledige set: 70,- euro.

- **CD Geluwe. Klappers op de parochieregisters Ancien Régime en 19de eeuw** door Albert Cattrij en Cecile Vandenaweele. De prijs wordt geschat op ca. 15 euro.

Gelieve Uw belangstelling/voorintekening voor één of beide publicatie(s) mee te delen aan Fernand Denys, secretaris van de afdeling: E-post: fernand.denys@skynet.be of Tel 051 24 39 47.

NIEUWE PUBLICATIE Vlaams Centrum voor Genealogie en heraldiek

FAMILIEGESCHIEDENIS ARICKX

Deze zomer verschijnt het boek “**Judocus Arickx en zijn nakomelingen**”, een genealogische studie van de hand van wijlen Valère Arickx, waarvan de uitgave wordt verzorgd door het Vlaams Centrum voor Genealogie en Heraldiek te Handzame.

In deze familiegeschiedenis behandelt de auteur de talrijke afstammelingen van Judocus Arickx en Judoca Velghe, een koppel dat zich omstreeks 1612 te Zeveren (thans deelgemeente van Deinze) vestigde. Zij kregen negen kinderen. Vermoedelijk werd Judocus Arickx omstreeks 1580 geboren; hij overleed na 1647. Judoca Velghe moet ca. 1645/1646 overleden zijn want op 23 november 1644 wordt zij nog als doopmeter vermeld maar op 3 februari 1647 hertrouwt Judocus Arickx, viduus, in Gottem met de weduwe Maria Ovaere.

Cornelis Arickx, zoon van Judocus en Judoca Velghe, huwde op Bamis 1637 te Petegem-Deinze met Maria De Loof. Uit dit huwelijk werden verscheidene kinderen geboren maar het was uiteindelijk de jongste zoon Joannes, een eerste maal getrouwd met Maria Dierckens en een tweede maal met Joanna Neyrinck, die aan de basis ligt van een rijk nageslacht. Deze Joannes, herbergier o.a. in Kanegem en Aarsele, was zeker een gewone man. Over hem heeft de auteur dan ook heel wat informatie teruggevonden.

In zijn voorwoord schrijft V. Arickx dat hij tientallen jaren aan zijn familiegeschiedenis heeft gewerkt. De eerste aantekeningen dateren uit de periode 1941-1943. Hij rondde de studie af einde 1998. “Soms”, zo schrijft hij, “waren er wel lange rustpauzes bij, veroorzaakt door studies, ons verblijf in Kongo, drukke beroepsbezigheden, enz...”. Voor het samenstellen heeft hij vele gemeentehuizen en archieven afgelopen en maakte hij ook een reis naar de USA. Aan die (soms) saai opzoeken beleefde hij

blijkbaar toch veel voldoening die zijn genealogische nieuwsgierigheid aanmoedigde tot diepgaander onderzoek. Ook streefde de auteur ernaar om over zijn voorouders iets meer te schrijven dat alleen maar de primaire gegevens geput uit de registers van de parochies en van de burgerlijke stand of uit andere bronnen.

Bij zijn overlijden in 2001 liet V. Arickx het onuitgegeven manuscript na van zijn familiegeschiedenis. De Raad van bestuur van het Vlaams Centrum voor Genealogie en Heraldiek besliste korte tijd later om deze genealogie te publiceren. Algauw bleek echter dat deze omvangrijke en tevens goed onderbouwde genealogie, vooral op het vlak van eenvormigheid en afwerking, nog teveel onvolmaaktheden bevatte. Deze zijn eigen aan een werk dat bijna maar nog niet volledig af is. Het is vooral in deze eindfase dat de schrijver zelf aanvoelt waar en hoe hij nog het best wijzigingen en aanvullingen aanbrengt en dat hij soms de medewerking inroept van een bevriend genealoog, taalminnaar en/of lay-outman. Uiteindelijk is het die finishing touch die meebepalend is voor de waarde van het werk. Valère Arickx heeft dit niet meer zelf kunnen waarmaken. Tijdens de voorbije jaren hielden vier mensen zich met de voorbereiding van de uitgave bezig: prof. Daniël Lambrecht, Edgard Seynaeve, Johan Roelstraete en Donald Vandecandelaere. Allen hadden zij de auteur goed tot zeer goed gekend. Vele uren werden besteed aan het nalezen, corrigeren en op puntstellen van het werk; een niet te onderschatten opdracht. Zij dienden hierbij ook rekening te houden met de schrijfstijl van de auteur, zijn vorm van humor tussen de regels, zijn manier van denken en van spreken.

De auteur

Valère Arickx, zoon van Camiel en Pharaïde Vandenhende, werd geboren te Pittem op 9 augustus 1921 en is overleden te Kortrijk op 8 juli 2001. Hij huwde te Pittem op 30 maart 1948 met Antoinette Meeuws. Na zijn normaalschoolstudies te Torhout (1935-1940), studeerde hij aan het Katholiek Hoger Instituut voor Opvoedkunde te Gent (1940-1943) en aan de Middelbare Bibliotheekschool te Brussel (1946-1949). Hij was achtereenvolgens onderwijzer te Pittem (1940-1953), schooldirecteur van de lagere school van het O.-L.-Vrouwecollege te Assebroek-Brugge (1953-1957). Tijdens WO II was hij werkweigeraar en oud-strijder bij de RASC, 1019 Cie. Hij werd benoemd in 1957 als adjunct-bibliothecaris, later bibliothecaris en hoofdbibliothecaris bij de Centrale Bibliotheek van Belgisch-Congo, vanaf juli 1960 van Kongo te Leopoldstad (1957-1961). Na het vereiste examen werd hij op 1 januari 1962 producer-journalist bij de BRT-Omroep-West-Vlaanderen te Kortrijk en vanaf 1 januari 1972 directeur-productieleider van deze omroep tot 31 augustus 1986. Tevens was hij ook Rijksinspecteur der Openbare Bibliotheken, 5de ressort (1964-1978).

V. Arickx was medestichter (1964), ondervoorzitter (1964-1987) en voorzitter van de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde (1987-1999), lid van het bestuurscomité van Frans-Vlaanderen (1966-2000), ondervoorzitter van de Raad van Bestuur van de Stedelijke Openbare Bibliotheken, Kortrijk, ondervoorzitter van het Vlaams Centrum voor Genealogie en Heraldiek te Handzame (1978-2000). Hij was de auteur van de *Geschiedenis van Pittem* (1951), de door de provincie West-Vlaanderen bekroonde *Geschiedenis van Egem* (2 delen, 1982). Hij organiseerde in 1988 te Pittem de nationale herdenking van Ferdinand Verbiest S.J. (1623-1688) waarvoor hij ook het

programmaboek en de tentoonstellingscatalogus schreef. Verder publiceerde hij tientallen originele bijdragen van geschiedkundige, volkskundige en genealogische aard in diverse tijdschriften als *Biekorf*, *Vlaamse Stam*, *De Leiegouw*, *Mededelingen van het Vlaams Centrum voor Genealogie en Heraldiek*, *t Manneke uit de Mane*, *Handelingen van het Genootschap voor Geschiedenis*, *Le Parchemin* enz.

De familiegeschiedenis Arickx verschijnt in de zomer van 2005. Digitale druk, beperkte oplage. Boek- en prijsgegevens worden u in het volgende nummer van ons tijdschrift meegedeeld.

Donald Vandecandelaere

NIEUWE PUBLICATIES ANDERE INSTELLINGEN OF (LEDEN) PERSONEN

DE WAPENBOEKEN VAN VORTERMAN VAN OEYEN EN RIETSTAP OP CD-ROM

Het derde deel in de reeks *Digitale naslag van het Centraal Bureau voor Genealogie* (Den Haag) verscheen de CD-Rom *Stam- en wapenboeken, adel en aanzienlijke families*. Het bevat dus twee standaardwerken: J. B. Rietstap, *Wapenboek van den Nederlandschen adel* (Groningen 1883-1887) en A. A. Vorsterman van Oeyen, *Stam en wapenboek van aanzienlijke Nederlandsche familiën* (Groningen 1885-1890). Prijs van de CD: 39 euro (zowel afgehaald als bij verzending). Bestellen via www.cbg.nl > uitgaven > digitale naslagwerken > stam- en wapenboeken.

FAMILIEBOEK DEPAPE 12DE – 21STE EEUW

Op 3 juli zal dit boek verschijnen ter gelegenheid van het familiefeest. Auteur is VVF-lid Patrick Deroover. Meer informatie kan men vinden op internet: <http://www.Hof-ter-Poorte.be>. Het boek bevat 496 pp. en is geïllustreerd met 230 foto's en diverse documenten waarvan 68 in kleur. Het biedt plaats aan 5230 personen.

De opzoekingen gaan terug tot in de 12de eeuw; toen waren sommige familieleden van adellijke origine, ridders met prachtige wapenschilden. Andere familieleden hadden tussen de 15de en 19de eeuw een politieke functie - zoals schepen of burgemeester - maar zij waren tevens invloedrijke landbouwers in gemeenten als Kaprijke, Lembeke, Bassevelde, Assenede, Evergem en Watervliet. In het Brusselse vindt men dan enkele juristen en voorname magistraten van vader op zoon, sommigen behoorden tot de adel. Anderen waren begijntje, non, pastoor, abt of bisschop, of hadden merkwaardige beroepen zoals architect, kunstgoudsmid en miniatuurschilder in Brugge, of kunstschilder in Oudenaarde en Frankrijk. Enkelen zochten hun geluk elders en emigreerden naar de Verenigde Staten van Amerika, Canada, Italië, Nieuw-Zeeland en Nederland.

De voorintekening liep tot 15 mei. De prijs was: 52 euro. Wie nog interesse heeft, kan best de auteur contacteren: Patrick Deroover, Pijkestraat 75, B-9041 Oostakker – België

Proeven van dialect. Een kijkje in de keuken van de Nederlandse dialecten. Onder redactie van V. De Tier, R. Keulen en J. Swanenberg. Groesbeek 2005: Stichting Nederlandse Dialecten. ISBN 90-73869-08-0 (363 pp.) – 15 euro + verzendingskosten.

Wat is een *kermenaaviziet*? Waar spreekt men van *keugiesbutter*? Hoe noemt men 'slappe koffie' in bijvoorbeeld Friesland of Vlaams-Brabant en wat is de herkomst van de benaming *mollesla*?

Deze en veel meer vragen worden beantwoord in het achtste dialectenboek van de Stichting Nederlandse Dialecten. In *Proeven van dialect. Een kijkje in de keuken van de Nederlandse dialecten* staan dialectwoorden en -uitdrukkingen in verband met eten en drinken centraal. De auteurs van de verschillende regio-bijdragen besteden elk op hun eigen manier vanuit taalkundige invalshoek aandacht aan de dialectbe-

namingen voor alledaagse voedingsproducten en gebruiksvoorwerpen in de keuken, aan de geografische verspreiding van die benamingen en aan de herkomst ervan. *Proeven van dialect* bevat ook de lezingen gehouden op de achtste dialectendag (Ede, 12 maart 2005). Dr. Jan Strop bespreekt uitgebreid de ontwikkelingsgeschiedenis van de *ui*, de *paardebloem* en de *patates frites*, dr. Joep Kruijsen bekijkt de Romaanse invloed in de dialectkeuken van het zuidelijke Nederlands en 'Nederbelg' Derk-Jan Eppink vertelt over zijn persoonlijke en journalistieke ervaringen met taalvariatie in Vlaanderen en Nederland. Sluitstuk is een geactualiseerde *Wegwijzer* met publicaties en adressen voor geïnteresseerden in de Nederlandse dialecten.

Onze vereniging heeft een rullabbonnement met de Haachtse Geschied- en Oudheidkundige Kring. Daarom kondigen wij graag een nieuwe uitgave van deze kring aan. Op 26 juni 2005 verschijnt **Wakkerzeel**, het stille dorp.

Van de hand van André Aerts, gewezen inspecteur van het basisonderwijs. Het is de geschiedenis van een klein onopvallend dorp dat vroeger deel uitmaakte van Werchter, maar dat sinds de gemeentefusies een onderdeel werd van de gemeente Haacht. De auteur vertelt hierin over het verleden van het bekende bedevaartsoord van Sint-Hubertus, over zijn kerk, zijn straten, zijn bewoners, zijn bekende figuren, zijn verenigingsleven en dies meer. Het werk, dat rijkelijk geïllustreerd is, omvat een paar honderd bladzijden op A4-formaat. Tot 31 mei a.s. kan men intekenen voor de prijs van 15 euro (eventueel vermeerderd met 5 euro verzendingskosten), te storten op 000-1469754-10 van HAGOK, p.a. Elisabeth Willemslaan 8 te 3150 Wespelaar. Wie het zelf afhaalt kan terecht op zondag 26 juni aan de kerk van Wakkerzeel waar gelegenheidswandelingen ingericht worden vanaf 14 tot 16 u., of op dinsdag 28 juni in het documentatiecentrum van HAGOK, Grote Baan 55 te Wespelaar (van 19 tot 22 u.). Wie het boek bestelt na 31 mei betaalt 18 euro (+ eventueel 5 euro verzendingskosten). Men kan ook bestellen via de website van HAGOK op: info@Hagok.be.

Gemeentearchief van Geluwe -4de deel.

Dit vierde deel van de reeks "Gemeentelijk archief van Geluwe" van de hand van Julien Logie bevat teksten uit de periode 1714 tot 1742. Qua archiefstukken wordt de publicatie verder gezet van de *wettelijke passeringen* uit de registers 37 en 38. Van de gemeenterekeningen krijgt de lezer de ganse reeks, al wat overbleef tussen 1715 en 1742. In een tweede artikel wordt onderzocht welke archiefstukken het nauwkeurigst de volledige bevolking van Geluwe tussen 1700 en 1745 weergeven (o.a. aan de hand van informatie uit het Menense stadsarchief). Deze onmisbare bron voor iedere genealoog met Geluwse roots, bevat uiteraard een uitgebreide index. Prijs: 200 pp. in twee uitgaven met een kristalkaft: 16,90 euro en met harde kaft 20,90 euro, telkens te verhogen met 3 euro verzendingskosten. Bestellen bij de auteur Julien Logie, Kleine Roeselarestraat 2, 8940 Geluwe (tel. 056 50 26 84 – e-post: juline.logie@vt4.net – storten op 463-9153031-88).

Les Bethune sous l'ancien régime. Une lignée courtraisienne originaire du Tournaisis.

Tijdens de zomer 2005 verschijnt van de hand van ereburgemeester (van Kortrijk) Baron Emmanuel de Bethune " Les Bethune sous l'ancien régime. Une lignée courtraisienne originaire du Tournaisis.

Het geslacht (de) Bethune is voor België steeds zeer belangrijk geweest. Er was Felix Bethune(1789-1880), lid van het Nationaal Congres van België in 1830-1831, senator en burgemeester van Kortrijk, daarna zijn zonen Baron Jean-Baptiste de Béthune (1821-1894), grote bezieler van de neogotiek en Felix de Béthune(1824-1909), prelaat en numismaat. Er waren nog heel wat belangrijke figuren in de familie, die veelal een rol speelden in de nationale, provinciale en gemeentelijke politiek. De Bethunes van voor 1830 waren in Kortrijk zeer actief in de linnenindustrie.

De auteur van het boek beschrijft haarfijn de turbulente geschiedenis van zijn voorouders tijdens het "Ancien Régime".

De oudst bekende voorvader, Louis de Bethune, was schepen van de heerlijkheid van Chin, in Henegouwen, van 1582 tot 1592. Daarna, van 1608 tot 1623 schepen van Mont-Saint-Aubert, waar hij overleed omstreeks 1632.

Ten gevolge van de oorlogen, gevoerd door Lodewijk XIV en in het bijzonder door de rampzalige oorlog van de Liga van Augsburg (1688-1697), verliet de familie de Bethune uit veiligheidsoverwegingen de streek om zich in Rijsel te vestigen.

Specerijenhandelaar Pierre Bethune (1672-1735) kocht zich in als burger van Rijsel in 1717 en liet zijn minderjarige zonen een niet onaanzienlijk fortuin na. De oudste, Pierre, wilde eerst intreden in het klooster maar werd dan toch Heer van Beaurepaire (Waasten). Hij leidde een avontuurlijk leven en overleed te Marseille in 1800. De jongste, Jean-Baptiste, vestigde zich in het midden van de XVIIIe eeuw in Kortrijk naar aanleiding van zijn huwelijk met Jeanne-Thérèse van Dale. De auteur verhaalt op zeer levendige wijze het familieverhaal. Hij was daartoe in staat dank zij jarenlange studie van de minutieus bewaarde archieven, die nagenoeg volledig in het kasteel van Marke opgeslagen en geïnventariseerd zijn.

Hij beschrijft zeer gedetailleerd de diverse huwelijkspogingen van Pierre en Jean-Baptiste, de weeskinderen van Pierre Bethune, het huwelijk van de jongste, de aankoop die hij deed in 1757 van "Le Grand Cerf" (De grote Hert), gelegen in de Leiestraat, en de uitbreiding van zijn zakenimperium. Hij beschrijft het leven van zijn zoon Jean-Baptiste junior, vroegtijdig overleden, en de manier waarop zijn weduwe zich met heel veel moed door de tegenslagen werkte.

Het boek evoceert eveneens de figuur van Joseph van Dale, broer van Jeanne-Thérèse, de cultuur, de spinnerij en de handel in linnen, het Huis Bethune en Zoon, de relaties tussen de Bethunes, hun bankiers en hun klanten, in het bijzonder in Montpellier, de foren van Beaucaire, Villeneuve en Bordeaux, de handel met Spanje, het speculeren op alcohol, de handel in koffie en vele ander interessante zaken.

Behalve de uitleg over de naam de Bethune en zijn etymologie, vindt men in de bijlagen wetenswaardigheden over aanverwante families: de families Bardoel, Quiébé, Leblan, Delebecq, Badar, Lachez en van Dale, over de bank "Weduwe Michel van Schoor en Zoon", détails over de munten die in de diverse periodes gebruikt werden en over de 10e, 20e of 100e penningen naast een nota over de gangbare maten en gewichten.

Een algemene index op persoonsnamen, een tabel van de illustraties en een inhoudstafel besluiten deze zeer boeiende studie.

Het is een lijvig werk van 392 pagina's, zeer kleurrijk geïllustreerd met genealogische tabellen, index op de namen, 19 x 24,5 cm., stofwikkell en gepubliceerd als Recueil LVI van de Office généalogique de Belgique.

Op dit ogenblik is het boek alleen in het Frans beschikbaar.

Er kan ingetekend worden op het boek voor 30 juni 2005 door overschrijving van 50 euro op rekening 310-0507630-18 van de Office généalogique et héraldique de Belgique, Charles Thielemanslaan 93, b - 1150 Brussel. Vanaf 1 juli 2005: 55 euro. Portkosten : België: 10 euro, Europese landen : 15 euro, andere landen : 20 euro.

Voor het buitenland: storten in euro op rek. IBAN BE 50 3100-507603018 BIC BBRUBEBB op het adres van de Office généalogique et héraldique de Belgique. Om portkosten te vermijden kan het boek afgehaald worden op het adres van de vereniging of bij de auteur, Kasteeldreef 10, 8510 Marke. E-post: edebethune@skynet. be - Tel. 056 21 66 57.

BOEKBESPREKINGEN

Het gebeurt regelmatig dat mensen besproken boeken bestellen via het dichtstbijzijnde documentatiecentrum of afdeling. Dit is niet de bedoeling van deze rubriek. Aan de hand van het "ISBN-nummer" kan je een boek bestellen in elke boekhandel.

Leden en/of sympathisanten die wensen dat een boek wordt aangekondigd en/of besproken, dienen – indien de waarde van het werk minder dan 25 euro bedraagt – een exemplaar te zenden aan de bibliotheek van het Nationaal VVF-Centrum voor Familiegesciedenis aan de Van Heybeeckstraat 3, 2170 Antwerpen – Merksem en een exemplaar aan het VVF-Centrum voor Familiekunde, Dr. Louis Colensstraat 6, 8400 Oostende. Voor boeken duurder dan 25 euro volstaat een exemplaar aan het Nationaal VVF-Centrum te Antwerpen-Merksem

Een Millenium Van (L) inthout: Van Endehout, Van Eyndhout, Van Yndhout, Van Inthout, Van Linthout / Julien Vandensande en Walter Vanlinthout – 204 pp. 001 FA 2159

"Een millenium" zoals het in de titel staat, is voorwaar een hele periode voor een familiegeschiedenis, en toch maakt deze familiegeschiedenis dan niet een volledig millenium rond. Met een eerste vermelding van één der voorouders in 1203, blijven we toch zeker in de buurt. Na een dergelijke plaatsing in de tijd – vanaf de Romeinen tot heden – volgen we de diverse generaties van deze familie aan de hand van stamboom, documenten en diverse teksten. En dit doorheen het ganse oude hertogdom Brabant, opgesplitst in twee periodes: 12e – 14e eeuw, en 1400 – heden. De vele gebruikte bronnen en documenten brengen een dieper inzicht in vroegere generatie: achtergronden, leefomstandigheden, de man achter de naam. Zeker een pluspunt en een extra dimensie voor de familiegeschiedenis.

Voor verdere inlichtingen: Walter Vanlinthout, Charlottalei 26, 2930 Brasschaat. - Tel. 03 665 39 77

Familiekroniek Steyfkens-Stifkens. Henri J.M.C. Van Lishout 001 FA 2162

Deze familiekroniek bestaat uit twee onderscheiden delen. Anders dan we zouden verwachten komt de eigenlijke kroniek in het tweede deel aan bod. Het eerst deel, een "setting" van het onderwerp, wordt langs diverse wegen benaderd en vormt aldus een ruime en degelijke inleiding tot het onderwerp. Nadat de doorsnee lezer en leek in de genealogie de nodige toelichting kreeg bij "genealogieën, stamreeksen, kwartierstaten" e.d., wordt in deze inleiding ook de stam-heimat toegelicht, lokaal geschiedkundigen voor Genk (en Winterslag, Gelieren, Slederlo...) komen hier dus ook al aan hun trekken, niet enkel inzake algemeen Genkse geschiedenis, maar ook betreffende een aantal details hieruit, zoals de diverse schuttersgilden waarbij deze familie betrokken was (en is!). Verder worden uiteraard ook de naam en heraldiek van deze familie beticht.

Het tweede deel is uiteraard het grootste: de eigenlijke familiegeschiedenis, die aanvangt in het begin van de 14e eeuw. Vanuit deze oudste naamdrager en de eerste generaties, vertrekt dan deze genealogie logisch opgebouwd, afgewisseld met genealogische tabellen/overzichten worden de diverse takken beschreven met heel wat interessante achtergrondgegevens. Hebben we voor de vroegste generaties enkel een aantal documenten ter illustratie, dan worden die later, vanaf ze beschikbaar zijn, aangevoerd met familiefoto's, documentaire foto's, overliddingsprentjes, enz.... Dergelijk, stijlvol en nooit opdringerig.

Het geheel wordt afgerond met, naast een beperkte bibliografie, een uitgebreide genealogische bladwijzer en een naamregister, onontbeerlijk instrumenten om deze vlot leesbare familiegeschiedenis ook als naslagwerk te gebruiken. Het boek telt 266 pp. en is te verkrijgen bij Henri Van Lishout, Paalsteenstraat 151, 3500 Hasselt. Tel. 011-21 13 45 - Kostprijs: 30 euro.

De Zeeuwse familie Tack, Tak, de Maret Tak 1562-2000 - P.D Tack met medewerking van H.J. Plankeel 001 FA 2167

Dit lijvig en degelijk boekwerk is het resultaat van ruim 11 jaar onderzoek en opzoekwerk daar de auteur die, vertrekkend vanaf Abraham Janse Tack, deze familie volgt en schrijft, met tal van details en historische duidingen, gedurende de voorbije 5 eeuwen. Het is een totaal werk geworden dat meer dan 3000 personen opneemt, vermeld of minder toelicht, verspreid over 14 generaties. Om het geheel een duidelijk kader te bieden, werden waar nodig en mogelijk – een 45-tal verhalen opgenomen over geschiedkundige gebeurtenissen, transacties en nalatenschappen, en over diverse hofsteden in West-Zeeuws-Vlaanderen en Walcheren, waar de familie heeft gewoond. Dus ook weer interessante materie voor de lokale historie. Daarnaast vinden we nog een 25-tal bijdragen daar H.J. Plankeel, met gegevens van aangetrouwde families, met kinderen en kleinkinderen uit deze huwelijken. Vermelden we tot slot nog de ca 70 afbeeldingen van personen en hofsteden, de nodige landkaarten ter verduidelijking, en een zeer uitvoerige bronvermelding, noten apparaat en naamregister. Het boek telt 567 pp. en is te verkrijgen bij Pieter D. Tack, Louise de Colignylaan 10, NL-2983 TL Ridderkerk. Tel. 0031180-46087 - E-post: *tackpd@freeler.nl*

Wie was wie in Heist-op-den-Berg in 1644? door Rik Borginon

Om deze tijdsopname van het sociale leven in zijn vele aspecten in de streek van Heist-op-den-Berg te verkrijgen, moet de auteur een waar monnikenwerk inzake brononderzoek en bronverwerking verricht hebben. Het resultaat is dan ook een standaardwerk voor deze streek in 1644, een ware en volledige momentopname.

Aan de hand van diverse kaarten –zowel oude als nieuwe- wordt de behandelde streek geschetst, geografisch, met de diverse toponiemen en ligging van percelen, hoeven... Stelselmatig worden dan alle families/personen hier in het midden van de 17e eeuw, ons voorgesteld. Wie, wat, waar...alles aan de hand van alle mogelijke bronnen, volledig voor ons op een rijtje gezet, met familiale gegevens, kopen en verkopen, bezittingen, opbrengsten en inkomsten. Bij diverse gelegenheden worden zelfs volledige gezinsreconstructies ons schematisch geschetst, of krijgen we afstamingsreeksen, teruggaand tot begin 16e eeuw. Uiteraard zijn degelijke indexen bij dit soort werken een "must", en dus in elk deel dan ook voorzien van een prachtig register, hetgeen deze reeks tot een, niet alleen onontbeerlijk, maar ook zeer toegankelijk werk maakt.

De zeven delen behandelen achtereenvolgens:

1. Bruggeneinde en Bernum
2. Booischot
3. Laar en Zonderschot
4. Bossche
5. Werft
6. Hallaar
7. Berg en Bergeraarde

En ten overvloede wordt het geheel afgesloten, na een algemene slotbeschouwing, met een totaalindex van alle persoonsnamen in de 7 delen.

De werken bestaan uit 7 delen in 6 banden met een register in elk deel.

Cammaert Uitgecamd: familieboek ter gelegenheid van familiereünie op 1 mei 2004 naar aanleiding van 200 jaar Cammaert op De Kienstee. Het boek is samengesteld door Bernard E.A. Calon. Met deze heeft ook de familie Cammaert een degelijke familiegeschiedenis, opgebouwd volgens het geijkte en beproefde stramien. Wat betekent deze familienaam ? Waar komt die vandaan, en hoe is de verspreiding ervan ? Vervolgens wordt een gans hoofdstuk gewijd aan de heraldiek van de familie, het familiewapen, het voorkomen en de evolutie ervan doorheen de geschiedenis.

En dan komen we bij de eigenlijke aanleiding tot het schrijven van dit boek, De Kienstee, reeds rond 1660 omschreven als één der oudste boerderijen in de polder, de Prins Willemvolder in West-Zeeuws-Vlaanderen. We volgen dan ook het wel en wee van deze hoeve en haar bewoners doorheen de laatste eeuwen, met inpolderingen, verkavelingen,...met prachtige kaart- en fotomateriaal. Uiteraard ook zeer interessant door de lokale geschiedenis.

En natuurlijk –daar gaat het hier om– volgen we zo ook de familie zelf, doorheen 14 generaties, vanaf het begin van de 17e eeuw tot op heden, om dan af te ronden met gegevens van enkele zijtakken, de zgn. Bornem-tak, en een tak in Oost-Zeeuws-Vlaanderen.

Het boek telt 380 pp., bevat index en illustratie (uitgave in eigen beheer).

Getuigenissen van de “andere oorlog”. Opwijk en Mazenzele (en omstreken) 1914-1918. door Heemkring Opwijk-Mazenzele

Dit werk geeft een overzicht van vier cruciale jaren voor de streek Opwijk-Mazenzele: de Eerste Wereldoorlog. Het is een combinatie van algemene, maar bijzonder toch lokale geschiedenis, eveneens ook belicht vanuit de persoonlijke belevenissen van een aantal streekgenoten: dagboeken en verhalen van privé personen, soldatenbrieven, het oorlogsdagboek van de lokale Davidsfonds afdelingen. Degelijke geschiedkundige gegevens, met dus een mooie “personal touch”. Na een algemeen kader, de kroniek van de periode 1914-1920, een overzicht van de geschiedenis en structuur van het leger, volgen we hier dus in detail het oorlogsgebeuren en leven in deze streek: vluchtelingen, oorlog bekeken door de parochiegeestelijken, vier jaar bezettingsleven, bevoorrading, hulpverlening... alles wordt belicht. Uiteraard mag dus ook de nodige aandacht voor oorlogsslachtoffers, gesneuvelden, oud-strijders, ...niet ontbreken.

Uitgebreide informatie over de publicatie is nog te vinden via <http://users.telenet.be/HOM/WO-1/WO-1.HTM>. Het boek telt 509 pp. met illustratie en kan eveneens bekomen worden tegen de prijs van 32 euro (7 euro verzending) op 068-2164258-21 van Heemkring Opwijk-Mazenzele.

Van Buscom: metselaars, Mechelen 1500-1850 en Van Buscom: vettewariërs, touwslagers, kleermakers, holleblokmakers, Mechelen 1520-1720 door Etienne van Caster

Twee boeken over een familie wiens naam nu verdwenen is uit de Belgische bevolkingsregisters. Vanaf het begin van de 16de eeuw volgen we hier de diverse takken van deze familie in het Mechelse, de tak van de hoveniers tussen 1500 en de 2de helft van de 19de eeuw, de vettewariërs en holleblokmakers met deze naam tussen 1500 en 1700, en de metselaars, vanaf 1500 tot de 2de helft van de 19de eeuw. De diverse generaties, de gezinnen, worden hier uitvoerig behandeld, met alle mogelijke gegevens verzameld uit een ruim gamma van bronnen. Voorzien van een uitgebreide bibliografie, bronnenopgave, namenlijsten, plaatsnamenlijsten en afstamingsstabellen, is dit een blijvende herinnering aan een verdwenen familie. Deze boeken bevatten 184 en 50 pp. en worden in eigen beheer uitgegeven.

Ludo Somers

IN, OM EN ROND HET SVVF

Regionale VVF-afdeling Oostende vierde feest

Zondag 24 april 2005 vierde de VVF-Oostende haar 40-jarig Jubileum. De eerste activiteit die door de VVF-Oostende werd georganiseerd, had plaats op zondag 25 april 1965 in de Conferentiezaal van het Stadhuis te Oostende.

Tijdens een uitgebreid banket, bracht het bestuur hulde aan een tweetal verdienstelijke bestuursleden. Provincieraadslid Eddy Tulpin reikte aan Paul Vandewalle en Jan Coopman, namens de Provincieraad de Gouden Eremedaile van de Provincie West-Vlaanderen uit.

Paul Vandewalle gaf een anekdotisch relaas van de voorbije 40 jaar, terwijl Lucien Lefevere tijdens een slideshow aandacht besteedde aan de talrijke voorbije activiteiten en vooral aan alle bestuursleden en leden die zich ooit hebben ingezet voor de VVF-Oostende.

Voorzitter sinds 1965, Eddie Van Haverbeke, besloot deze hulde met een toast en een wens voor de jongeren om nog veertig jaar goede samenwerking in deze snel evoluerende maatschappij en voor de ouderen, nog het 50ste jaar VVF-werking mee te maken. Als optimist gaf hij afspraak in april 2015 voor een koninklijke VVF-verjaardag.

De twee gehuldigde bestuursleden hebben heel wat op hun *palmares*: JAN COOPMAN is bestuurslid sinds 12 maart 1975. Hij is verantwoordelijke voor het "Schaduwarchief Oostende" sinds 1973. Jan Coopman raadpleegde zowat alle mogelijk archiefbronnen over Oostende, wat resulteerde in ongeveer 60.000 steekkaarten uit de periode van vóór 1796. Ook het volledig resterende notariaat van Oostende werd door hem gekopieerd en ter beschikking gesteld. Tenslotte bewerkte hij ook het archief van het OCMW en de Doop en Huwelijksregisters uit de Spaanse Legerkampen.

PAUL VANDEWALLE: is bestuurslid sinds 1966 en ondervoorzitter sinds 1972. Doctor historicus Paul Vandewalle publiceerde heel wat over de landbouwgeschiedenis uit de Westhoek en is een specialist in Frans-Vlaamse archiefbronnen. Hij publiceerde o.m. de interessante Reeks over de Regesten op de Wettelijke Passeringen van Sint-Winoksbergen. Hij is ook medewerker-ontwerper van het Genealogisch Computerprogramma Stam en een veelgevraagd spreker. Hij is ook voorzitter van de Heemkundige Kring "De Schorre" uit Stene.

Florimond VAN BEETHOVEN (1922-2005) overleden

Op 30 maart 2005 overleed te Gent Florimond VAN BEETHOVEN op de leeftijd van 82 jaar. In een relatief korte periode, van 1983 tot 1991, was hij zeer actief binnen onze vereniging. Hij werd geboren te Heist-op-den-Berg (provincie Antwerpen) op 13 mei 1922. Na zijn jeugdjaren vestigde hij zich te Gent en was er totaan zijn opruststelling arbeidsbemiddelaar bij de VDAB.

Alhoewel hij in zijn vrije tijd reeds decennia bezig was met opzoekingen naar zijn familie, kwam de heer Van Beethoven slechts op 61-jarige leeftijd in de structuren van de VVF terecht. In september 1983 werd hij bestuurslid en vanaf januari 1984 secretaris in de regionale afdeling Gent. Vanaf november 1983 deed hij ook zijn intrede in de provinciale afdeling Oost-Vlaanderen, eerst als secretaris en later als ondervoorzitter. Iedereen leerde Florimond vlug kennen door zijn redactionele en organisatorische kwaliteiten en door zijn motivatie en gedrevenheid in het algemeen. Voor de VVF-leden was de verrassing dan ook groot toen betrokkene in december 1991 ontslag nam uit al zijn functies.

Nadien legde Florimond zich terug toe op zijn oorspronkelijke passie: de studie van de familie VAN BEETHOVEN uit het Brabantse Kampenhout. Hij was niet weinig fier verwant te zijn met de Duitse componist Ludwig VAN BEETHOVEN, wiens grootvader uit Mechelen kwam. Florimond's zoon kreeg overigens niet toevallig de naam Lode.

De VVF blijft hem dankbaar voor acht jaar onbaatzuchtige inzet voor de familie-kunde.

Felix Waldack

UITGAVEN EN FORMULIEREN TE VERKRIJGEN BIJ VVF

(Tarief 2005)

Bestelnr.	Omschrijving	Prijzen (in euro)	
		Leden	Niet-leden
B01	Introductiebrochure	0,75	0,75
B02	Inventaris parochieregisters VVF-Centrum Antwerpen	3,50	4,50
B04	Inventaris bewerkte bronnen in het VVF-Centrum	5,50	7,00
B05	Inventaris preciosa in het VVF-Centrum	2,00	3,00
B06	CD-rom (PC) bidprentjes voor 1900 in het VVF-Centrum (Deel I (A-I))	7,50	12,00
B07	Inventaris familiegeschiedenissen in het VVF-Centrum	4,00	6,00
B08	Inventaris plaatselijke geschiedenissen in het VVF-Centrum	4,50	5,50
B09	CD-rom (PC) inventaris Nationale bibliotheek + tijdschriftenartikelen	12,50	16,00
B10	Inventaris heraldische werken in het VVF-Centrum	2,00	3,00
B11	CD-rom (PC) bidprentjes voor 1900 in het VVF-Centrum (Deel II (J-Z))	7,50	12,00
B12	Aanvulling inventaris parochieregisters	1,00	1,30
B13	MAC-CD (Macintosh) Repertorium Vlaams Stam - bidprentjes – bibliotheek – Fonds Régis	13,00	16,00
B14	Ik klim in mijn stamboom (werkboek voor kinderen)	5,00	6,50
B15	CD-rom “Tablettes des Flandres” (onuitgegeven genealogieën)	9,90	13,00
B21	Kwartierstaat 8 (KW8) (per 10 stuks)	0,50	0,70
B22	Kwartierstaat 64 (KW64) (per 5 stuks)	2,00	2,50
B23	Kwartierstaat groot model (KW32) (1 kleur + wit – 50 x 70 cm)	6,00	7,00
B24	Stamreeks (1 kleur + 1 wit)	5,00	6,00
B25	Kwartierstaat boekvorm (tien generaties)	5,00	6,50
B26	Familium	5,00	6,50
B27	Persoonskaarten (P) (per pakje van 25 stuks)	1,50	2,00
B28	Gezinskaarten (G) (per pakje van 25 stuks)	1,50	2,00
B41	Documentatiemap (bevat 2 KW 64 – 10 G – 15 P – 2 KW 8)	2,00	2,00
B43	VVF-zelfklever	0,50	0,70
B51	Kaft voor één jaargang Vlaamse stam (verzending telkens per 2 stuks)	5,00	6,50
B53	Vlaamse Stam: volgende volledige jaargangen zijn nog beschikbaar: 1971 t.e.m. 1973, 1976 t.e.m. 1981, 1985, 1986, 1989, 1991 t.e.m. 1995, 1997 t.e.m. 2003 Bij bestelling van minimum 5 volledige jaargangen: 50% korting Losse nummers: vanaf 1971	12,50	12,50
B55	Repertorium Vlaamse Stam 1965-1995 (PC-diskette)	5,00	6,50
B56	Vlaamse Stam op CD 1965-2001	45,00	55,00
B62	Kwartierstatenboek IV	3,00	5,00
B64	Oude cijnzen, munten en maten	2,50	3,00
B65	De oude landmaten in Vlaanderen	2,50	3,00
B68	Speuren naar je voorouders	7,00	7,00
B69	De republikeinse kalender	3,00	4,00
B71	Oude woorden en uitdrukkingen	3,50	4,50
B72	Oud Schrift (A. Ghyselbrecht)	5,00	6,00
B82	Fonds Régis 1867-1880 (PC-diskette)	5,00	6,50
B83	Fonds Régis 1881-1890 (PC-diskette)	5,00	6,50
B84	Fonds Régis 1891-1895 (PC-diskette)	5,00	6,50
B85	Fonds Régis 1896-1900 (PC-diskette)	5,00	6,50
B86	Fonds Régis 1901-1905 (PC-diskette)	5,00	6,50

Deze uitgaven en formulieren (**enkel bestelnummer vermelden**) zijn verkrijgbaar door voorafbetaling, met toevoeging van verzendingskosten, op postrekening 000-0927382-62 van VVF, Van Heybeeckstraat 3, B-2170 MERKSEM-ANTWERPEN. Buitenlandse leden betalen bij voorkeur met internationale postwissel.

OPGELET: VERZENDINGS- EN ADMINISTRATIEVE KOSTEN:

Het over te maken bedrag dient als volgt verhoogd:

	Binnenland	Buitenland
tot 2,5 euro	1,50 euro	2,00 euro
van 2,51 tot 4,95 euro	2,00 euro	2,75 euro
van 4,96 tot 7,95 euro	2,25 euro	3,20 euro
van 7,96 tot 9,90 euro	2,50 euro	3,95 euro
van 9,91 tot 12,50 euro	3,35 euro	5,20 euro
van 12,51 tot 25,00 euro	3,70 euro	5,50 euro

Voor bestellingen boven de 25 euro neemt men eerst het tarief van deze schijf en verhoogt dit met het tarief van de voorgaande schijven.

VERSCHEIJNINGSDATA GENEALOGIE EN HERALDIEK IN VLAANDEREN EN VLAAMSE STAM

Nummer:	aankondigingen bestemd voor de activiteitenagenda.	Verzendingsdatum naar de leden rond:
	bij de redactie op:	
januari-februari	25 december	1 februari
maart-april	25 februari	1 april
mei-juni	25 april	1 juni
juli-augustus	10 juni	15 juli
september-oktober	20 augustus	1 oktober
november-december	25 oktober	1 december